

Observatoriu ese de doue ori in
septembra, Miercurea si Sambata.

Pretiulu

pentru Sibiu pe 1 anu intregu 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimis u posta in lainsatatea monarhiei pe 1 anu intregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — In strainatatea pe 1 anu 10 fl. seu 22 franci, pe 6 luni 5 fl. seu 11 franci. — Numeri singuratici se dau cate cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu si literariu.

Anulu VI.

Nr. 13.

Sibiu, Mercuri 16/28 Februarie.

1883.

Care este adeverat'a causa a emigratiunei la noi?

(Urmar si fine.)

IV.

Se sustine mai cu sema din partea economisitoru englesi cu intentiune egoistica:

Cumca unele tieri in urm'a fertilitathei teritorului si a puseiuniei loru geografice, sunt destinate a fi si a remanet tieri agricole, era altele mai puçinu dotate dela natura au missiunea de a fi tieri industriarie, pentru-ca se prelucre productele crude ale tierilor agricole.

Acesta semena cu unu feliu de fatalismu. Adeverulu e, cumca ori-care tiéra are dreptu a progressá, prin urmare a devenit in stare de a-si prelucra insasi productele sale, emancipandu-se prin acesta din starea tributaria facia de tierile industriarie.

In tierile agricole singur'a classa a comerciantilor este cea mai avuta, prin urmare mai poternica si de mai mare influentia; ea este si cea mai mare contraria a industriei nationali, respective a apropiarei producentului de consumentu, ca-ci castigulu comerciantului cu atatu e mai mare si mai siguru, cu catu va fi departarea mai mare intre producentu si consumentu, ca asia publiculu consumentu se fia necessitat a cumpará totu numai prin man'a lui.

La noi inflorescu numai comerciantii, la cari se numera si bancarii, bani se afla numai in manile loru.

Cea mai de aproape consecintia a unei astfelii de stare de lucruri in tierile agricole, este invederata; ele isi espórt productele loru in stare cruda, si prin urmare sunt dependente de tégurile din afara, la care inse nu au nici-o influentia, prin urmare economulu agronomu nici-odata nu este siguru, daca munc'a lui in timpulu celu mai de aproape va avea sau nu óre-care pretiu. Acesta nesigurantia ilu desgusta ca se produca mai multu rabilile sale lipse, era daca totusi elu produce mai multu, atunci, cum se dice, se innéca in unsórea sa, in lipsa de consumenti.

Deci din acesta stare de lucruri urmédia cu consecintia neresturnabila de pretiarea pa-

mentului, saracia, miseria, bóle, emigratiunea.

Cumca tiér'a nostra si tote tierile tinetore de corón'a Ungariei au ajunsu la acestu ultimu stadiu, viua dovéda ne sunt publicatiunile cu ridicat'a in fóia oficiale relative la vendiari de mosii cu pretiuri de batjocura, ba nici cu astfelii de pretiuri nu se mai afla cumperatori: pamentulu a devenit u deitate in unele parti mai departate de drumurile ferate cu totulu devaloratu. Din acesta trista stare de lucruri se esplica si total'a lipsa de libertate ce domnesce la noi. Unu poporu redusu la sapa de lemnu nu poate fi liberu, nu este aptu de libertate; elu murmură numai, dara lipsindu'i independentia, ce o dà numai bunastarea, se supune la tote capricele si impilarile ce le dictédia asupra'i acei cari dispunu de destinele lui.

V.

Sistem'a dualistica sub alu carei jugu ne aflam, au avut precum se scie, si are de scopu magistrisarea, sau esterminarea nationalitatilor. Acestei nefericite idei barbatii de statu ai Ungariei au jertfitu autonomia economica a tieriei loru ca pretiu de schimb.

Deci in urm'a cunoscutului pactu dualisticu economicu, Ungari'a ridicandu'si lini'a vamale dela Laita, s'a unitu cu Ausri'a in unu singuru teritoriu vamale, adoptandu sistem'a economica a „liberului comerciu". Prin acesta ea a deschis portile sale industriei germane, care a ucis in embrione industria sa nationale, luandu'i chiaru si sperarea de emancipare.

Ori-ce inserate,

se platesc pe serie séu linia, cu litere merunte garmondu, la prim'a publicare cate 7 cr., la a dou'a si a treia cate 6 cr. v. a. si preste aceea 30 cr. de timbru la tesaurulu publicu.

Prenumeratiile se potu face in modulu celu mai usioru prin assemnatuniile postei statulni, addressate de a dreptulu la Redactiunea Diariului.

„Observatoriu" in Sibiu.

De aici se esplica miseri'a, ruin'a, depretiarea pamentului ce domnesce in palaturi si in colibi.

Cutitulu ce era destinat pentru nationalitat, avendu doue taisiuri, unulu taia adèncu in carne a celor cari au inscenat pactulu, dob'a au ajunsu la mosiile cele mai frumóse de pe intinsele siesuri ale Ungariei, si cine poate spune unde se va oprídobasiulu?

Lucru prea firescu, ca-ci dupa cum complicatulu organismu alu corpului omenescu devine unu intregu sanatosu, numai prin simpatia si aternarea partilor singuratic in functiunile si recerintiele loru; asia si intrég'a societate omenescu considerata din punctu-de vedere filosoficu si practicu, se poate considera ca unu singuru omu.

Asia dara se insielara aceia cari crediura, cumca se poate vatemá o parte a organismului fara a reflecta asupra intregului corpu.

Acum emigramu cu totii, fara deosebire de nationalitate, dandu-ne man'a ca fratii, ca-ci nu mai avem nimeni de perduto.

Joanu Romanu.

La scandalulu nationale dela Desiu.

Dupace publicaramu in Nr. 12 acea sterpitura a tiraniei dela Desiu, ni se observa de catra amici si cunoscuti, ca attente de acelea se mai facu si pe airea, numai nu cu atata impertinentia ca in comitatulu Solnocu-Dobacea, unde se schimba nu numai connumele familiilor, ci si numele date romanilor de ambele sexe in sacramentulu santului Baptismu, apoi se si publica prin tipariu, pe candu in alte comitate schimbarile de nume se facu mai multu numai ca pe furisui, intru ascunsu, in acte oficiai care nu esu in publicu. Ni s'au adus si unu exemplu, unde judecatoriul secuiu in raportu si in propunerea sa schimbase numele romanescu alu acusatului romanu, era colegulu seu judecatoriul romanu se opuse si pretinse ca se respecte numele individului asia precum se numesce elu pe sine si sub care ilu cunoscu toti locuitorii comunei; dara judecatoriul unguru cerbicosu cum era, declarà ca elu ca unguru nu poate se pronuntie acelu nume romanescu si trebue se'l traduca in limb'a sa, pana in fine disputa o curma presiedentele. Alti cunoscuti ne reflectara la catalógele si programele din gimnasiele unguresci publicate in fiacare anu totu prin tipariu, ca si cele dela Desiu, cu acelu adaosu, ca romanii au se'si impute numai indolentie, nepasarei propriu, daca au tacutu pana acum la falsificari de acestea, si ca mai nesuferita si condamnabila este lenea sau si servilismulu, umilirea de slugoi a acelor parinti, cari sufera ca fiu loru se vina acasa dela scóle cu numele din baptismu, adesea si cu connumele familiilor schimbate, schimosite si falsificate, sub pretestu ca dascalii unguri nu le potu pronuntia, sau nu voru se le pronuntie; cu alte cuvinte, ca si acum a, dupa 35 de ani se mai afla destui ómeni totu asia de umiliti si servili, ca si inainte de 1848 in robia iobagésca, pe candu profesorii si directorii unguri dedeau scolarilor romani nume precum le placeau loru, sau in unele casuri precum cerea tatalu loru ca se'l schimbe in gratia cutarui domnu, ca si cum fiu-seu ar fi vreunu fecioru de lele, copilu din flori (bitang) alu cutarui ciocoiu sau domnisoru strengariu, era nu prunculu seu nascutu din patu legiuuitu, castu si onestu.

Asia este, cunoscem si noi din propria experientia trista chiaru si in acesta cestiune urmarile fatali ale indolentiei, ca si ale nesciintiei, neprevederei romanesci si ale servilismului; amu avut totudeauna de inaintea ochilor nostrii acele nume date familiilor curatul romanesci de catra domni si ciocoi, intocma precum se dau nume la cai, boi, vaci si cani, sau precum se dedeau in Grecia si in Rom'a vechia la sclavii cumparati dela neguitorii de sclavi in piatia, ori prinsi in

resboie teribili, sau cum se face pana in dio'a de astadi in Asi'a la pagani, sau cum se facea cu tiganii robi in Romani'a pana in 1856 si cum schimbau chiaru grecii fanarioti numele romanilor pe candu domniau ei, dandu-le inca si nume turcesci, precum Sultana, Zulina etc. Cunoscem in se totu asia de bine intre altele, cu cată grija si rigore isi conserva toti romanii zelosi de legitimitatea nascerei loru, nu numai numele propriu luatu in s. baptismu, ci alaturea cu acesta si numele propriu alu tata-seu, ca connume, adesea si alu mosiu-seu din partea parintelui seu, de ex. Joanu alu lui Nicolae alu lui Petru, sau, buna-ora pe la Brasovu si mai de parte Georgie N(icolae) Joanu, sau Petru Petru Zacharia; era asia numitulu connume au inceputu a se inventa si adaoge multu mai tardi si se imprumuta dela diverse calitati, dela profesioni, dela comune, regiumi, riuri, munti, animale, sau ca nume de batjocura, care mai tardi se preface in connume familiarie si se conserva pe generatiuni inainte. Exemple isi poate cită fiacare lectoru cu sutele. Unele comune te ducu pe secoli inapoi pana in latinitatea evului mediu, inca si mai de parte. Acestea se intempla la poporul romanesc intocma ca si la cele mai multe popóra din Europa si Asi'a si ca la cele mai vechi; in ori-ce casu in se, dupace unu nume si connume este adoptat si inradecinat la o familia si cu atatu mai virtosu la unu individu, nu are nimeni dreptu a ilu schimbá sau schimosi fara voi'a sa, era daca totusi se intempla, schimbarea aceea e considerata ca insulta din partea unor particulari, ca tirania de catra o auctoritate publica, exercitata cu scopuri perfide si misielose, in fine chiaru si in Ungaria ca nelegiuire, dupace si in statulu acesta s'au conservat dispositiunile austriace, pentru ca nimeni se nu cutedie a-si schimbá numele decat cu permissiunea ceruta in scrisu dela gubernu.

Nu incap vorba multa ori-unde istoria e martora, ca sub tote sistemele despotice s'au comis totudeauna multe si mari abusuri si nelegiuiri cu numele date ómenilor; de o parte tirani'a, de alt'a servilismulu trecutu in sangele unor familii au influiat fóte multu asupra falsificarei de nume si connume; este in se totu asia de bine sciutu, ca aceiasi tirani cari dedeau nume la sclavi si la iobagi din auctoritate propria, ca si la canii loru, o luau, o mai iau chiaru si pana in dio'a de astadi de ofensa personala, daca nu le vei scrie numele loru intocma dupa ortho-ori kakographia precum le scriu ei si precum au apucat ei din mosi de stramosi, fara a considera intru nimicu, ca modulu scrierei in limb'a loru s'a schimbatu fóte tare dupa doue trei sute de ani. Si pentru-ce acesta adhesiune rigorosa intru scrierea numelor chiaru si in acelea casuri, in care astadi numele loru nici nu se mai pronuntia ca in timpulu protoparintilor? Intrebati si ve voru spune: Din pietate catra strabunii nostrii, din ambitiune nobila si din interes strictu familiaru, din cauza ca cu acele nume scrise asia cum le vedeti, sunt consenzate in chronica faptele membrilor familiei nostre, pe acelu nume suna diplomele nostre nobilitarie, donatiunile de averi immobili, decrete de aplicare in functiuni si inaltari in ranguri, mai in scurtu, tote drepturile nostre civili, politice si chiaru cele religiose. Cautati la multime de nume aristocratice vechi, cumu se scriu, observati apoi cum se pronuntia, si se invitiamu dela ei; dara apoi tocma de aceea se nu suferim cu nici-unu pretiu se cutedie a ne schimosi numele nostru fara scirea si respicata nostra inviore. Avemu si noi atatea mii de familii nobilitate in sensu politico feudal; avemu si sute de mii nobilitate prin vieti'a si portarea loru cuviósa, onesta, patriotica, cunoscute sub numele si connume loru hereditu dela generatiunile vechi; se le conservam cu singur'a exceptiune a acelora, pe care le va fi impus tirani'a infama, spre a stig-

matisá familií intregi, sau mai alesu spre a le ascunde originea loru romanésca.

In fine se nu uitamu nici-unu momentu, că noi avemu unu nume generalu, colectivu, hereditu prin o serie de generatiuni, mai lunga de cătu a celor mai multe popóra din Europ'a, éra acela este numele de Romanu, sau cum se scriá inainte cu doue mii si mai bine de ani pe tablele publice si pe monumente, Rum anu. Nici-unu altu poporu dintre popórale neolatine n'au conservatu acestu nume colectivu că nume nationale, nu francesii, nu spaniolii si portugalii, nici chiaru italianii, in acaroru patria frumósa se afla cetatea Rom'a; singuru grecii din fostulu imperiu bizantinu isi arogasera dreptulu de a se numí sute de ani Romaei, inse asia, că au exterminat limb'a Romei din statulu loru, s'au incercat a o exterminá si din fostele principate romaneschi, si se incérca astadi a o scóte cu totulu din penisul'a ilirica.

Sub protectiunea acestui nume de Romanu si totuodata sub a bisericiei nóstre, se ne punem si numele nóstre individuali si connumele familiarie; sinaxariulu este incarcatu cu sute de nume totuodata si religiose, de trei categorii dupa trei limbi, evreic'a, elin'a si latin'a; chiaru in calindarie aflam si inaintea nóstra pe cele 365 de dile o multime de nume nationali, sau daca nu, in totu casulu istorice, forte semnificative, glorióse; nu avemu nici-o trebuintia de altele, care n'au nici-unu intielesu pentru noi si cu atáu mai puçinu de acelea, la a caroru audire ni se suie sangele in capu, precum de ex. ar fi Atila, precum ar fi Béla, care se facuse executorulu exterminarei bisericelor romaneschi, sau Ludovicu (Lajos), care au exilat pe preotii romaneschi din tiéra si au adusu altii din Dalmatia in loculu loru, sau Sigismundu, care declarase in conciliu, că romanii trebuescu exterminati.

Dilele trecute aflaramu din unu estrasu oficiosu publicatu in diariele magiare, că de 15 ani incoce si magiarisara connumele 20 miii de indivídi in totu coprinsulu Ungariei si alu Transilvaniei; nu aflam inse că dintre romani se'si fia lapidat numele familiei nici dicee insi; se scie numai de doi sau trei functionari si de unulu, care in suplic'a sa se escusà la ministru, că ce e dreptu, tata-seu e romanu si elu inca trece de romanu, dara sarman'a mama-sa este magiara.

Fórte bine si de lauda este acésta ambitiune nobila a romaniloru; dara de ací incolo nici cu atáta nu e de ajunsu; avemu se desmagiarisamu nume multe din periodulu tiraniei vechi.

Proiectulu de lege ralativu la scóele gimnasiale.

Acelu proiectu se va dá, ni se pare, a siesea óra de 10 ani incoce, in desbaterea dietei unguresci si inca astadata de urgentia. Acelei parti din publicu, pe care l'au interessa totudeauna cestiunile de viézia nationala precum este si acésta, ii e cunoscuta prea bine acésta cestiune, care anume in anulu trecutu provocase o lupta celebra intre gubernu si intre confesiunile religiose, care tinu la autonomia loru garantata in cursulu vécurilor de o suta de ori prin legi fundamentali si speciali ale statului; eselentale si energiose memoriale rom.-catolice, ev.-luterane, calviniane nu sunt uitate; se scie si ceea ce s'au facutu si din partea celor 2 confesiuni religiose ale romaniloru spre a'si apará cinci gimnasie romanesce existente si totuodata dreptulu de a mai infintá altele totu romaneschi.

Lumea inse intréba, că de candu gubernulu isi retrasese acelu proiectu, ce s'a mai facutu. Sa respunsu si la acésta de repetitive-ori in tóte diariele, că adeca gubernulu a pusu o comisiune că se'l prelucre si l'au prelucratu asia, că se fia spre perirea toturoru gimnasieloru nemagiare.

Lumea inse nu stá acilea, ci voiesce se mai scia, că de atunci incoce confesiunile cumu isi aparara drepturile loru. Mai ántaiu se affle lumea, că comisiunea respectiva a lucratu luni intregi numai prin o subcomisiune, intru ascunsu, că sub pamentu, si abia acum in érna s'au vediutu in press'a ungurésca publicandu-se căte ceva din lucrările aceleia. Pana in dilele din urma noulu proiectu de lege nu s'a publicatu in regula, pentru că se pótá fi luat in discussiune publica de cătra tóta lumea, precum se face in casuri de acestea in tóte tierile in adeveru libere.

Asia acum éca ce aflam noi dela Budapest'a: Proiectulu de lege pentru scóele secundarie va trece in camera cu puçine modificatiuni. Se pare că catolicii voru tacea, pentru că in §. 70 alu noulu proiectu se coprinde rezervatiunea care i impaca, si apoi dupa cum este esplicata autonomia loru restrinsha pana acum numai la episcopi si ar-

chiepiscopi, daca acestia se intielegu la ori-si ce cu gubernulu, aceea se considera că fapta complinita si oile cu berbecii pascu mai departe, daca au ce. Protestantii magiari voru tacea si ei in interessulu magiarismului, éra autonomia loru bisericésca va fi ingradita si garantata in altu modu. Au nu se afla insusi statulu in potestatea calviniloru, cari sunt neasemenatul mai activi in luarea de mesuri cuceritorie? Asia voru avea se lupte contra dispusiuniloru despotic coprinse in proiectulu de lege numai a celea confesiuni, la care bisericile se identifica cu nationalitatile, precum la romani, slavaci, sasii din Ardealu si serbii, acestia cu unu singuru gimnasiu alu loru. Daca §§-ii despre superinspectiune si despre limb'a magiara voru trece in dieta formulati in termini asia brutali precum se vedu ei in proiectu, atunci in diece ani tóte gimnasiele nationalitatiloru, prin urmare si cele 5 romaneschi voru fi prefacute in gimnasie si scóle reali magiare, in parte si cu profesori magiari. Acum dóra voru mai disporea ilusiunile copilarescii ale aceloru romani, cari bateau in calcaie, că autonomia loru bisericésca are se'i apere de mesuri tiranice luate asupra nationalitatiei si limbei.

Dara cum? Deputatii nationalitatiloru nu voru apará drepturile respectiveloru bisericici autonome? Mai ántaiu numerati'i căti sunt cu totii. Nici 20 in 414, si anume dintre romani abia se voru aflá do-i, cari se cutedie a'si ridicá vocea; de aru fi inse si treidieci, legea se va votá intocma cum o va voi gubernulu si tóta desbaterea va fi numai o formalitate, spudia in ochi.

Si apoi, romanii dara se nu faca nimicu? Ferésca Ddieu, acésta nu amu disu si nu voimu se dicem vreodata. Intru apararea drepturiloru, ori castigi ori nu, se nu taci nici-odata, ci totudeauna se lasi in urm'a atacului vrasmiesc celu puçinu căte o fóia scrisa, căte o urma in archivele publice; va veni odata timpulu candu potu se'ti folosescă.

Dara gimnasiele romaneschi sunt tóte confessionali, prin urmare pasii necessari a se luá intru apararea loru cadu in competenti'a si in strict'a datorintia a auctoritatiloru confessionali, archierei, consistorie, eforii, corporile profesoriloru. Intrebatu si pe acei din Blasius, Sibiu, Brasovu, Beiusu, Oradea, Naseudu, Gherla, Zarandu, ce pasi au facutu, că noi nu le cunoscem pasii, nu ni iau legatu de nasulu nostru.

Ceea ce scim u noi este despre compatriotii nostrii sasi luterani, alu caroru consistoriu a inaintat in contra noului proiectu de lege gimnasiale doue memoriale energiose, unulu cătra Maiestatea Sa subternutu in persóna de cătra dnulu superintendente G. D. Teutsch la Vien'a, éra altulu impartit in sute de exemplarie intre membrii dietei, cu dat'a 5 Februaru a. c.

Intr'aceea in ajutoriulu sasiloru din Transilvania sarira din nou cu tóta energi'a confratii loru de sang din marea Germania si anume asia numitulu Schulverein dela Berlin, organisatu de cătra mai multi profesori renomiti dela universitate, insoçiti cu barbati de statu, deputati, scriptori, proprietari s. a. Acea reunione germana aparatória a elementului germanu din strainatate si mai de aprópe din Ungari'a si Transilvania, se intinde acum preste tóta Germania, numera membrii cu miile si — alaturea cu renumit'a societate religioasa Gustav-A dolf, ajuta in totu modulu pe confratii loru in pressa, la gubernulu germanu, cu colectiuni de carti pentru bibliotecile acestora, cu ajutorie de bani. Ce e dreptu, acelea ajutorie venite compatriotiloru sasi din Germania irita si mai multu pe compatriotii magiari, éra press'a ungeréna urla de mania, declara pe sasi de tradatori ai patriei, cere pedepsirea loru; acestora inse nu le pasa de tóte acele urlete si mergu inainte. Sasii sciu si vedu fórte bine, că ei nu voru impiedecá furi'a torrentului cuceritoriu, dara se apara din tóte poterile, dela micu pana la mare, cu prea puçina exceptiune de cătiva individi; se apara, că-ci nu sciu desperá, si pentru ori-ce casu voru se lase căte o fóia scrisa bine in chronicele loru. Ei sunt puçini, dara intre impregiurari grele tinu umeru la umeru. Si biseric'a loru are vreo 16 mii florini subventiune anuala dela statu; acesta inse nu genédia intru nimicu pe episcopu, pe consistoriu si pe poporulu loru a face frontu despotismului dicéndu; Nu dati din alu vostru, ci din alu nostru, din sudorile contribuentiloru de nationalitatea si religiunea nostra.

Unii romani imputa sasiloru, că de ce pretind ei drepturi totu numai pantru sine. Imputare fórte naiva este acésta. Dara noi pentru cine amu cerutu vreodata? O pretensiune că aceea sémena că si

cum romanii nu aru putea se faca nimicu fara ajutoriulu sasiloru. Atunci se nu ne totu laudam cu numerulu nostru de milioane, că ne stá fórte reu, nici se mai totu cantam de solidaritate, de inaintea careia fugim. Se nu asteptam că se scória totu altii pentru noi castanele fripte din spudi'a infocata. Acolo ne este program'a de 9 puncte; se ni-o realisodie sasii? Dómne, greu mai este a nu scrie satira in epoch'a de facia!

De altumentrea esel. sa domnulu mitropolitu si reverent'a sa domnulu superintendente ev.-luteranu se au prea bine, si intre consistóriele loru nu amu auditu se se intempe frecari că cu altele...

Dela conferenti'a européna.

Din tóte scirile căte se mai batu in capete, abia afaramu telegram'a ce urmédia, că pe una ce ar meritá óresicare credientu; inse si simburele acesteia este, că conferenti'a nici pana in 22 Februaru nu avuse nici-unu resultatu positivu, éra mai incolo totu intunecime.

— Londra, 22 Februaru. Asupra celoru petrecute in siedint'a de eri a conferentie se vorbesc urmatorele: mai ántaiu lordulu Granville ceti otarirea conferentie, prin care se respinge cererea Serbiei de a fi admisa in comisiunea européna. Acestu refus este motivat, că conferenti'a nu pote schimbá caracterulu unei comisiuni Europene dupa cum este stabilita de tractate Dupa aceea baronulu de Mohrenheim, ambasadorulu Russiei, ceti unu lungu memoriu asupra pretentiuniloru russesci in print'a braçului Kilia.

Russi'a cere in acestu memoriu jurisdictiunea exclusiva asupra braçului Kilia, dreptulu de a executá tóte lucrarile acolo fara supraveghierea vre unei comisiuni europene. In schimbu Russi'a promite a comunicá comisiunei, spre a se intielege, veri-ce stipulatiuni in privint'a navigatiunei. Memoriul baronului de Mohrenheim, alu carui coprinsu erá necunoscutu celoru mai multi din membrii conferentie, a produs asupra acestora o impressiune nu numai surprindietoare, dura chiaru urita. Lordulu Granville rugă pe reprezentantele russi in numele conferentie, se dea fia-carui membru o copia dupa acestu memoriu. Este probabilu că aceste copii voru fi impartite in curendu. Baronulu de Mohrenheim mai declara inca, că astépta amenunte si declaratiuni mai lamurite la acestu memoriu cu celu de ántaiu curieru, pe care le va putea comunicá probabilmente conferentie in viitora ei siedintia. Dupa nisice informatiuni sicure, Francia este aceea care face cele mai mici greutati pretentiuniloru russesci. Francia nu considera tocmai că nedrépta cererea Russiei, de vreme ce acésta este suverana pe ambi tieri ai gurei Oceakov din braçul Kilia. Francia de asemenea nu s'ar opune, daca Romani'a ar voi se faca navigabilu braçul Sf. George. Faptulu, că tractatulu dela Paris pune căte si trele gurile sub jurisdictiunea comisiunei europene, nu presenta o piedica pentru pretentiunile Russiei, de vreme ce comisiunea s'a declarat odata pentru braçul Sulina. De aceea dara Russi'a pote pretinde acum se i se lase Kilia pe séma ei.

Este prea adeverat, că si Francia doresce órcari garanti si facia cu dreptele pretentiuni ale Russiei pe care acésta le va dá de siguru. Parerea englese nu merge asia departe că cea francesa, dura nici ea nu este cu totulu nefavorabila Russiei. Nu se scie inca ce cugta celealte puteri despre acésta; se pare inse că unulu séu doce cabinete voru judecá lucrurile cu totulu altu-fel. Pentru momentu se urmédia o viua schimbare de depesie intre ambasadori si gubernele loru. Lordii Fitzmaurice si Granville au lucratu fórte multa asta-di la o depesia explicita adressata ambasadoriloru englesi in strainatate. In ori-ce casu siedint'a viitor nu va fi cea din urma a conferentiei.

(„Teleg. din Bucur.)

Romania.

Miscarea poporatiunii capitalei Bucuresci in a. 1882.

In anulu 1882 s'au nascutu in Bucuresci 5726 copii viui, cu 149 mai puçinu de cătu in anulu 1881, cu 486 mai multu de cătu terminulu mediu alu nasceriloru din capitala din cei din urma 16 ani, care terminu mediu este de 5140.6 nasceri pe anu. Daca amu adaoge la sum'a nasceriloru cei 166 inregistrati că nascuti morti, amu avea unu totalu de 5892 nasceri. La căte 1000 locuitori au venitu dura 28.6 nasceri de copii viui. „Acestu „numeru este fórte micu; mai tóte orasiele mari „ale Europei ne intrecu in acésta privintia,“ numai orasiele Zürich cu 20.5, Bordeaux cu 24.5, Veneti'a cu 27.4, Rom'a cu 27.9 si Paris cu 28.0 nasceri la 1000 locuitori au avutu, in anulu 1882, natalitatea mai mica, éra orasulu St. Petersburg a avutu aceea-si natalitate că Bucurescii (28.6). Orasiele englese, germane, belgiane si olandese ne intrecu eu multu in print'a natalitatii; Haaga (La Haye) a avutu, in anulu 1882, chiaru 40.8 nasceri la 1000 locuitori, si orasulu Nizz'a (la Nice) a atinsu, dintre tóte orasiele mai mari, macsimulu natalitatii cu 53.6 nasceri la căte 1000 locuitori.

Au decedatu in capitala, in anulu 1882, 5252 persoane, cu 384 mai multu de cătu numerulu

OBSERVATORIULU.

deceselor din anul 1881, cu 980 mai puçinu de cătu terminulu mediu alu deceselor din cei din urma 16 ani, care terminu mediu este de 6232.5 decese pe anu. Impreuna cu cei 166 inregistrati că nascuti morti, amu avutu, in anul 1882, 5418 decese.

Dupa scaderea numerului deceselor din alu nascerilor, resulta că in anul 1882 poporatiunea orasului nostru a crescutu, prin nasceri, cu 474 suflete. Este sciutu, că poporatiunea capitalei se inmultiesce prin emigratiune din judetie si din strainitate si numai intr'unu modu esceptionale prin nasceri. In cei din urma 16 ani amu avutu de 12 ori unu deficitu alu nascerilor dupa scaderea deceselor, in cătu poporatiunea Bucurescilor a scadiu prin decese, in terminu mediu, cu 1445.9 suflete pe anu, si numai anii 1869, 1876, 1881 si 1882 au datu unu escedentu alu nascerilor dupa scaderea deceselor, in terminu mediu, de 637.7 suflete pe anu.

Numerulu casatorilor este aprópe stationaru, de 5.6 la căte 1000 locuitori; in anul 1882 s'au celebratu 1114 cununii, cu 17 mai puçinu de cătu in anul 1881, cu 87 mai multu de cătu terminulu mediu alu casatorilor din cei din urma 16 ani, care terminu mediu e de 1027.7 casatorii pe anu.

Dintre tóte orasiele mari ale Europei, e singura urbe Moscv'a care are, in proportiune cu numerulu locuitorilor, mai puçine casatorii de cătu Bucurescii; tóte celealte orasie mari ne intrecu in acésta privintia, si unele dintre ele au de 2 si de 3 ori atátea casatorii (in proportiune cu numerulu locuitorilor) cătu capital'a nostra. „Numerulu „stationaru alu casatorilor este in strànsu raportu „cu crescerea concubinatelor si cu inmultirea nascerilor ilegitime; trebuie se gasimur dara unu „remediu in contra numerului escessivu alu concubinatelor“.

Dintre cei 5726 copii nascuti in anul 1882, au fostu 2945 baieti si 2781 fete, adica la 100 baieti 94.4 fete (in anul 1881 la 100 baieti 98 fete.)

4397 copii au fostu nascuti din parinti cununati, 1283 din parinti necununati si 46 copii gasiti. Numerulu copiilor ilegitimi a fostu cu 72 mai mare de cătu in anul 1881, acela alu copiilor gasiti cu 8 mai micu de cătu in anul 1881.

Daca admitemu, că poporatiunea capitalei se urca numai la 200,000 suflete, atunci in anul 1882 au murit 26.2 din căte 1000 locuitori; acésta mortalitate este mica in comparatiune cu anii trecuti si cu alte orasie mari ale Europei, că-ci de si dintre orasiele principale ale Europei mai multe au avutu, in anul 1882, o mortalitate mai mica de cătu Bucurescii, anume: Zürich cu 16.6 Edimburg cu 19.6, Christiania cu 20.4, Bruxelles cu 22.7, Haaga (La Haye) cu 23.5, Hamburg si Amsterdam cu 24.4, Stokholm cu 24.5, Bordeaux cu 24.6, Copenhaga cu 25.3 si Dresden cu 25.4 decese la căte 1000 locuitori; numerulu orasielor mari, cari au avutu in anul decursu o mortalitate mai mare de cătu Bucurescii, este considerabil; mentionam dintr-ele Dublin cu 27.2, Turin cu 27.7, Vien'a cu 29.1, Veneti'a cu 29.9, Münich cu 30.6, Prag'a cu 31.4, Breslau cu 31.7, Budapest'a cu 33.2, Marsil'a cu 34.2, St. Petersburg cu 35.2, Crasovi'a cu 35.9, Madridu cu 44.7, Odes'a cu 47.8 decese la căte 1000 locuitori. Era orasiele Rom'a cu 26.9, Paris si Berlin cu căte 26.3 decese la 1000 locuitori, au avutu aceea-si mortalitate că si capitala nostra, (26.2). Mortalitatea poporatiunii Bucurescilor ar deveni si mai mica, daca amu ingriji mai bine de salubritatea, nu numai a terenului publicu, ci si a interiorului caseloru si curtiloru, si mai alesu daca toti bolnavii lipsiti de midiulóce ar recurge la ajutorulu medicalu, care li se pune la dispositiune intr'unu modu gratuitu si pe care ilu reclama numai o parte forte mica a publicului saracu.

Dupa religiune au fostu, dintre cei 5726 copii nascuti viui, in anul 1882:

4328 din parinti ortodoxi, cu 150 mai puçinu de cătu in anul 1881, cu 37 mai multu de cătu terminulu mediu alu nascerilor din parinti ortodoxi din cei din urma 16 ani (care terminu mediu este de 4291.1 nasceri pe anu.)

502 din parinti catolici, cu 6 mai multu de cătu in anul 1881.

205 din parinti protestanti, cu 7 mai multu de cătu in anul 1881.

7 din parinti armeni, cu 5 mai puçinu de cătu in anul 1881.

684 din parinti israeliti, cu 6 mai puçinu de cătu in anul 1881.

Dintre cei 5252 decedati in anul 1882, au fostu dupa religiune:

- 4264 ortodoxi, cu 309 mai multu de cătu in anul 1881, cu 905 mai puçinu de cătu terminulu mediu alu deceselor la ortodoxi din capitala din cei din urma 16 ani, care terminu mediu este de 5169.8 pe anu; cu 64 mai puçinu de cătu numerulu nascerilor din parinti ortodoxi, in cătu resulta o inmultire a poporatiunii ortodoxe cu 64 suflete;
- 419 catolici, cu 27 mai puçinu de cătu in anul 1881, cu 83 mai puçinu de cătu numerulu copiilor nascuti din parinti catolici;
- 156 protestanti, cu 2 mai multu de cătu in anul 1881, cu 49 puçinu de cătu nascerile la protestanti;
- 18 armeni, cu 2 mai puçinu de cătu in anul 1881, cu 11 mai multu de cătu numerulu celor nascuti si botezati in legea armenesca;
- 8 mahometani, cu 2 mai puçinu de cătu in anul 1881;
- 387 israeliti, cu 4 mai multu de cătu in anul 1881, cu 297 mai puçinu de cătu numerulu nascerilor la Israelti.

Poporatiunea ortodoxa s'a inmultit uara in anul 1882 prin nasceri intr'o proportiune forte neinsemnata, crescendu cu 64 suflete; cea catolica si protestanta, cu multu mai puçinu numerosa de cătu cea ortodoxa, a crescutu intr'o proportiune mai mare, inmultindu-se prin nasceri cu 132 suflete; poporatiunea israelita inse a crescutu prin nasceri intr'o proportiune insemnata, avându dupa scaderea deceselor unu escedinte alu nascerilor de 297 suflete. Numai Armenii au avutu unu deficitu de 11 si Mahometanii de 8 suflete, cei din urma avându 8 decese si nici o nascere. Numerulu micu alu nascerilor la Armeni este numai aparinte, că-ci parte din ei se contopescu pe nesimtite cu poporatiunea romana.

Caus'a inmultirii insuficiente a poporatiunii romane, facia cu crescerea mai repede a strainilor, trebuie s'o cautam u in mortalitatea mare, ci in micu numeru alu nascerilor. Nu putem aprecia proportiunea intre nasceri si intre numerulu locuitorilor de diferite religiuni din capitala, că-ci nu possedam elemente sicure pentru unu asemenea calculu; daca inse esaminam numerulu casatorilor ortodoxe, constatam că „ele nu cresc in „proportiunea in care crese poporatiunea, că din „contra ele sunt mai puçine la numeru de cătu „acum 18 ani“. In anul 1882 s'au casatorit u in capitala 1847 persoane de legea ortodoxa, totu atátu cătu in anul 1874, cu 94 mai puçinu de cătu in anul 1872, cu 25 mai puçinu de cătu in anul 1870, cu 300 mai puçinu de cătu in anul 1869. Afara de acésta, avemu se mai contam u unu altu factoru, cu impregiurarea că in familiele romane se nascu mai puçini copii de cătu la Evrei, Unguri, la Germani si la Bulgari domiciliati in capitala.

Dintre persoanele casatorite in capitala in anul 1882 au fostu:

- 1847 de religiune ortodoxa, cu 6 mai multu de cătu in anul 1881;
- 74 de religiune catolica, cu 20 mai puçinu de cătu in anul 1881;
- 51 de religiune protestanta, cu 20 mai puçinu de cătu in anul 1881;
- 12 de religiune armenesca, cu 6 mai multu de cătu in anul 1881;
- 244 de religiune mosaica, cu 14 mai puçinu de cătu in anul 1881.

(Finea va urmá).

Romani'a si conferenti'a.

Supt acestu titlu, diarulu le XIX Siècle publica in numerulu seu dela 16 Februarie urmatorulu interesantu articolu:

Lucrul s'a facutu. Conferenti'a dela Londr'a a adoptat, dupa cum era de prevedutu, proiectul Barrère.

Sunt doi ani de candu repetam in diarulu nostru ceea ce trebuie se se creda despre acestu proiectu. Elu este forte prostu din tóte punctele de vedere: fatalu Romaniei, si profitabilu numai Austriei si Germaniei carora le asicura preponderintia a pe totu cursulu Dunarii. Acésta nu vrea se dica că elu este forte vatamatoru tarei nostre si că nici-o data unu ministru francesu n'ar fi trebuitu se sustina unu asemene poiectu?

Proiectul Barrère a fostu adoptat in principiu. Dara óre-cari amenunte din acestu proiectu n'au fostu inca regulate, si nici nu voru fi de cătu Sambata.

Este vorba, se dice, de a se sci déca Romani'a si Austri'a voru avea o indoita reprezentatiune in comisiunea micsta in anii candu ordinea alfabetica le va da dreptulu de a fi reprezentate acolo nu numai că tierurile, ci si că membri ai comisiunei europene.

Se obiectédia, că este prea multu că unu statu se aiba doi delegati intr'o comisiune care nu coprinde cu totul de cătu cinci membri.

Se mai discuta inca si cestiunea de a se sci cine va avea dreptulu de a numi pe suptu inspectorii de porturi.

Aceste amenunte sunt insemnate negresitu, dara in fine sunt amenunte.

Evenimentulu celu mare alu dilei este adoptarea proiectului Barrère. Nu ne-amu indoit niciodata de primirea lui, dara noi credem, că acésta este o mare nenorocire.

Adeveratulu motivu care a facutu se se esclada Romani'a din conferenti'a dela Londr'a l'amur indicatu eri: marile puteri voiescu, unele din intereu, altele din prostie, unele érasu din nepasare — se adopte proiectul Barrère. Dara, pentru că o otarire se fia adoptata de o adunare diplomatica, ea trebuie se intrunescu unanimitatea: fiindu-că Romani'a a anuntat, că va vota contra proiectului Barrère, apoi au eliminat'o ceea ce este unu midiu-locu sicuru pentru că se nu faca opositiune.

Acesta este motivulu de care a fostu condusa conferenti'a. Dara er nu l-a formulat. Ea a invocat ualte doue pe care e de trebuinta se le espunem.

Conferenti'a, asia si-au disu delegatii marilor puteri, s'a intrunitu la Londr'a in virtutea articolului 54 din tractatulu de Berlin. Ce dice acestu articolu?

„Cu unu anu mai inainte de a espira terminulu otarit u pentru durat'a comisiunei europene, puterile se voru intielege asupra prelungiri mandatului ei séu asupra modificarilor ce voru crede de trebuinta se introduca“.

Articolul dice: puterile, si nu pomenesce unu cuvèntu macaru despre Romani'a; deci ea trebuie se fia esclusa.

Acesta este motivulu oficial in numele caruia se pretinde a se impune Romaniei autoritatea Austriei.

Trebuie se marturim, că elu e forte reu alesu!

Că-ci parerea Romaniei nu se deosebesce intru nimicu de aceea a celoralte puteri asupra utilitatii de a prelungi mandatulu comisiunii europene, nici asupra modificarilor ce trebuiescu introduce in constituirea ei. Aiba séu nu votu deliberativu asupra acestui subiectu, puçinu importa.

Dara nu vrea se dica a modifica puterile comisiunii europene, daca se instituie alaturi cu ea o alta comisiune micsta, care isi va intinde autoritatea asupra unei alte parti a riului.

Acésta cestiune este cu totul deosebita de cea de ántaiu. Tractatulu de Berlin nu dice unu cuvèntu despre ea si prin urmare nu spune cine va fi competente că s'o resolve.

Nu numai nu dice nici-unu cuvèntu despre ea, dara inca dà, prin articolulu seu 55, o solutiune cu totulu deosebita de cestiunea de a se sci cum voru fi aplicate regulamentele de navigatiune si de positia fluviala dela Dunarea de josu. Prin acestu articolu elu recunoscce din contra competitint'a statelor tierurile.

Prin art. 53, elu face ceva si mai multu, fiindu-că admite pe Romani'a se faca parte din comisiunea europena dunarena.

Este dar in celu mai mare gradu ridicolul de a invoca acestu tractat spre a esclude pe Romani'a. Esaminarea nepartinitore a testului acestui tractat conduce, din contra la admiterea ei.

Se trecem la celealte argumentu; elu este si mai de plânsu că celu de ántaiu.

Conferenti'a dela Londr'a, dicu delegatii marilor puteri, este destinata a apera interesele generale ale Europei pe Dunare. Dara interesulu generale alu Europei privesce numai pe marile puteri si nici de cum pe Romani'a; deci acésta trebuie se fia esclusa.

Apoi conferenti'a dela Londr'a, de faptu, nu se occupa numai de interesele generale ale Europei, ci si de acelea ale Romaniei. Dovéda despre acésta este, că ea le jinesce forte multu. A dice, că acésta n'o privesce, este a merge in adeveru prea departe. Dara unulu din principiele dreptului contemporanu alu gintiloru, este că nici-o data o con-

ferentia séu unu congressu europénu se nu reguledie afacerile unui statu independente fara a avea mai ántaiu consimtimentulu seu.

(„Romanuln.“)

Sciri diverse.

— (Necrologu). Subscrisii cu ánim'a franta de dorere facem u cunoscetu toturor consangeniloru, amiciloru si cunoscutilor, cumcă:

Gedeonu Hentesiu,
studentu,

in urm'a unui morbu indelungatu de renunchi si-a datu nobilulu seu sufletu in manile Creatoriului in 13/25 Februarie 1883 la 5 óre demánéti'a in alu 20-lea anu alu vietiei sale, fiindu impartasit u santele taine.

Inmormantarea se va face la 16/28 Febr. 1883 la 1 óra d. a. in cimiteriul gr. or. din Ocn'a. Fia-i tie-rin'a usiéra si memori'a binecuvantata!

Ocn'a Sibiului, in 15/27 Febr. 1883.

Joanu Hentesiu par. in Ocn'a si asses. cons., cá tata. Ilie Hentesiu econ., Ana I. Oprisoru preotesa vedova, cá unchi. Joanu prof. in Buzeu, Mari'a cas. Simtionu, Paraschiv'a cas. Dum'a, Ilie inspectoru silv. in Ocn'a, Isaia invet. in Ocn'a, cá frati. Joanu Vintieleru par. in Ocn'a, ved., Petru Simtionu par. in Sibiul, Ilie Dumitru parochu in Vulperu, ved., Joanu Duma notariu in Orlatu, cá cumnati.

— (Date statistice despre membrii dietei unguresci). Unu conspectu compus de către deputatulu G. Szathmáry are intre altele acestea cifre interesante: Din Ungaria si Transilvania sunt membrii ai camerei deputatilor 413. Din acestia 236 sunt ministeriali, la cari se alatura 34 trimisi din Croati'a, prin urmare partid'a ministeriala este de 270. Partid'a Kos-suthiana de tóte colorile numera 92; opositiunea moderata („Pesti Napló“) 61; deputati neutrali (de nici-o partida) 24, din cari numai 9 insi sunt nationali! Dupa religiune sunt: 219 rom.-cat., 105 calvini, 57 luterani, 15 gr.-orient. (romani si serbi), 5 gr.-catol. (romani si ruteni), 6 ariani, 5 jidovi mosaici. Dupa professiuni: 21 academici, 48 doctores, 28 redactori, 17 diaristi colaboratori, 32 scriitori de carti (literati, carturari), 11 profesori la universitate, 45 advocati, 43 fosti subprefecti (szolgabiro), 18 preoti catolici, 5 popi calvinesci si 1 popa luteranu.

Éca elementele acelei diete!

— (Reuniunea femeilor romane din Sibiul). A V-a adunare generala ordinara a acestei reunioni, convocata in sensulu §. 13 alu statutelor sale, s'a tñntu in 25 crt.

Acésta adunare generala, deschisa la 4^{1/2} óre p.m. prin president'a reuniunei domn'a Maria Cosma in persóna, secretariulu reuniunei dn. Vis. Romanu face lectura raportului generalu, din care aflamu, că jun'a reuniune numera pana acum unu totalu de membrii in cifra de 165. Speramu a potea pune in curendu sub ochii lectorilor nostrii interesarantulu raportu alu acestei adunari generale.

Din raportulu cassariului reuniunei dn. dr. Aureliu Brote aflamu, că astadi averea reuniunei atinge sum'a de fl. 3000.

Cá membra noua a reuniunei se primeșce domn'a Otilia Comisia din Sibiul.

In anulu espiratu reuniunea a suferit o pierdere multu regretata, prin mórtea domnei Maria Lebu. Adunarea generala isi exprima regrettele sale prin scolare.

Ordinea diley fiindu terminata, domn'a presedinta inchide adunarea generala, dupace in comisiunea pentru autenticarea procesului verbale se alegu d-nele Joana Badila, Maria Rosca si Eleutera Cristea.

Cu placere constatamu si noi, că jun'a „Reuniune a femeilor romane din Sibiul“ face progresse fórte in-bucuratóre. Dorim din ánima se o vedemu cătu mai curéndu in positiune a'si realisá tint'a chiemarei sale, care este: infiintarea unei scóle de fetitie in Sibiul.

— (Petrecere cu jocu). Aflamu că comitetulu „Reuniunei romane de canticu din Sibiul“ va arangea in 4 Martiu st. n. o petrecere cu jocu in sal'a dela hotelu „Imperatulu romanu“. Invitatii sunt toti membrii activi si ajutatori ai numitei reuniuni.

— (Invitare) la balulu ce se va arangia Marti in 6 Martiu a. c. in sal'a hotelului „Imperatulu rom.“, Sibiul, in Februarie 1883.

Comitetulu arangiatoru:

T. Liviu Albini, Albert Arz, Petru Dragiciu, Emiliu Filip, Gustav Krasser, Hermann Mangesius, Andreas Melzer, Aureliu Millea, Aureliu Br. Popp, J. Predoviciu, Octavianu Russu, Franz Schreiber, Friedrich Welther.

Incepulum la 8 óre sér'a.

Bilete de intrare cu 1 fl. de persóna, logea mare 5 fl. mica 3 fl. se potu capetá in 5 si 6 Martiu intre órele 10 - 12 inainte si 3 - 5 dupa prandiu in librari'a Closius, strad'a Cisnadie Nr. 13, precum si sér'a la cassa.

Eventualulu venitu curat u este destinat fondului reuniunei ascultatorilor de dreptu din Sibiul.

— (Timpulu). Dupa cátewa septemani de timpu secetosu, din 24 Febr. incóce a inceputu se ninga si acum avemu cale de sanie cu geru preste nótpe, care inse nu pote tñne decâtum numai pana pe la 10 óre dem. Asia semenaturile sunt scutite contra venturilor furtunóse, care vinu cá sageti mai virtosu prin strimtórea dela Turnu-rosiu.

(Notariatulu publicu in Sibiul). In trei din Nrii precedenti se anuntiasi denumirea de notariu publicu regescu a on. domnu Gabriel Zágóni fostu inainte functionariu in comitatulu Fagarasiului; atunci inse din publicatiunea oficiala a lipsit u Nr. casei in care se afla cancelari'a acestui notariatu, ceea ce face cá nu numai ómenii din comunele invecinate, ci chiaru locuitorii de aici se intrebe dela unii si altii.

Cancelari'a dlui notariu reg. Gabr. Zágóni se afla in strad'a Macelariloru cas'a Nr. 29 tocma in façia cu casele institutului de banca „Albin'a.“

La ocasiunea acésta nu potemu trece cu tacerea o impregiurare fórte dorita poporului nostru romanescu, si aceea este că dnulu notariu Zágóni cunoscé limb'a nostra atâtua de bine, in cătu e in stare se asculte pe clienti in ori-ce cauza si se conversedie romanescă cá ori-care din noi.

„Transilvani'a“

foia asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu.

(Urmare si fine.)

Ajutóre pentru sodali si invetiacei de meserii.

(Din fundatiunea asociatiunei.)

George Mihaiu, din Sibiul, inv. de croit., pro 1880/1	10 " — "
Nicolae Stefanu Petru, din Elisabetopole, inv. de templaria, pro 1880/1	10 " — "
Joanu Ciontea, din Poplac'a, inv. de tipografia, pro 1880/1	10 " — "
Stefanu Bartu, din Sibiul, inv. de lacat., pro 1880/1	10 " — "
Petru Secarea, din Talmacelu, inv. de cojoc., pro 1880/1	10 " — "
Stefanu Bartu, din Sibiul, inv. de lacat., pro 1880/1	10 " — "
Petru Secarea, din Talmacelu, invet. de cojocarie, pro 1880/1	10 " — "
Nicolae Popu, din Sibiul, inv. de ciobot., pro 1880/1	10 " — "
Teodoru Moldovanu, din Sibiul, sodalu de cism., pro 1881/2	25 " — "
Joanu Chisiu, din Turd'a, sod. de templ., pro 1881/2	25 " — "
Petru Dragana, din Clusiu, sod. de croit., pro 1881/2	25 " — "
Vasilie Muresianu, din Bistritia, sod. de fauraria, pro 1881/2	25 " — "
Joanu Isianu, din Sângatinu, inv. de faur., pro 1881/2	12 " — "
Andreiu Jóndrea, din Sibiul, inv. de templ., pro 1881/2	12 " — "
Joanu Jónt'a, din Ruj'a, inv. de papucar., pro 1881/2	12 " — "
Vasilie Craciunu, din Glogovetiu, inv. de papucaria, pro 1881/2	12 " 50 "
Joanu Miculu, din Siomeut'a-mare, inv. de papucaria, pro 1881/2	12 " 50 "
Stefanu Bartu, din Sibiul, inv. de lacat., pro 1881/2	12 " 50 "
Ilie Stanciu, din Sibiul, inv. de tipogr., pro 1881/2	12 " 50 "
Petru Moceanu, din Sibiul, inv. de templ., pro 1881/2	12 " 50 "
Sum'a ajutórelor pentru meseriasi	4910 fl. — cr.

Ajutóre pentru scoli.

Consistoriului metropolitanu, din Blasius, pro 1875/5 à 50 fl., pro 1876/7 à 100 fl., pro 1877/8 à 125 fl., pro 1878/9 à 100 fl., pro 1879/80 à 100 fl., pro 1880/1 à 50 fl., din fund. asociat.	535 fl. — cr.
Consistoriului metropolitanu, din Sibiul, pro 1875/6 à 50 fl., pro 1876/7 à 200 fl., pro 1877/8 à 250 fl., pro 1878/9 à 200 fl., pro 1879/80 à 200 fl., pro 1880/1 à 50 fl., din fund. asociat.	950 " — "
Consistoriului episcopal, din Gherla, 1876/7 à 100 fl., pro 1877/8 à 125 fl., pro 1878/9 à 100 fl., pro 1879/80 à 100 fl., pro 1880/1 à 100 fl., din fund. asociat.	425 " — "
Scólei din Lapusiu ungr. pro 1874/5 à 200 fl., pro 1875/6 à 200 fl., pro 1876/7 à 200 fl., pro 1877/8 à 200 fl., pro 1878/9 à 100 fl., pro 1879/80 à 100 fl., pro 1880/1 à 100 fl., din fund. asociat.	700 " — "

Scólei de fetitie din Clusiu, pro 1875/6 à 100 fl. din fund. asociat.	100 " — "
Scólei de fetitie din Câmpeni, pro 1879/80 à 200 fl., pro 1880/1 à 200 fl., pro 1881/2 à 200 fl. din fund. asociat.	600 " — "
Scólei din Simleul Silvaniei, pro 1881/2 à 100 fl. din fund. asociat.	100 " — "
Sum'a ajutórelor pentru scóle	3400 fl. — cr.

Carti pentru biblioteci.

Gimnasiului din Blasius, pro 1863/4 — 1865/6 à 60 fl. din fund. asociat.	180 fl. — cr.
Gimnasiului din Brasovu, pro 1863/4 — 1865/6 à 60 fl. din fund. asociat.	180 " — "
Sum'a pentru carti	360 fl. — cr.

Premii.

Pentru opuri, pro 1862/3 à 300 fl., pro 1865/6 à 400 fl., pro 1866/7 à 100 fl., pro 1880/1 à 110 fl. din fund. asociat.	910 fl. — cr.
Pentru progressu in musica, pro 1862/3 à 62 fl. 50 cr. din fund. asociat.	61 " — "
Pentru stenografia	150 " — "
Pentru fragari si oltoi, pro 1876/7 à 40 fl., pro 1864/5 à 50 fl., pro 1868/9 à 50 fl., pro 1869/70 à 100 fl., pro 1870/1 à 50 fl., pro 1879/80 à 100 fl. din fund. asociat.	390 " — "
Sum'a pentru premii	1511 fl. 75 cr.

Recaptiulatiune.

I. Stipendii	29,582 fl. — cr.
II. Ajutóre pentru meseriasi	4,910 " — "
III. Ajutóre pentru scóle	3,400 " — "
IV. Carti pentru biblioteci	360 " — "
V. Premii	1,511 " — "
La olalta	39,763 fl. — cr.

Nr. 149/1883.

(143) 2—2

Concursu.